

Berichten uit Utopia

Berichten uit Utopia

van

Het Utopisch Literair Creatief Collectief

Patrick Bernauw
Ludo Constant
Hilde De Cock
Magali De Vlaeminck
Katherine Muylaert
Matthias Roggen
Rita Saeys
Jana Van Der Fraenen
Els Vermeir

© 2016, de auteurs & vzw de Scriptomanen
www.scriptomanen.org – info@inter-actief.be

Cover en illustraties: Marc Borms – www.embee.be

Wettelijk Depot D/2016/12.262.4

NUR 309

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave kwam tot stand met de steun van
de Erfgoedcel Denderland en de Vlaamse overheid.

U vindt de (E)Utopia Podcast op
www.teambuildings.eu – www.eutopia.podomatic.com

De zwette maan

Zie hoe die zwette maan vanop zijn sokkel alles gadeslaat,
de kerstmarkt uit zijn voegen barst,
met aangebrande ui en pensen
wit en zwart, met oliebol en suikerspin,
en halfgekookte wijn,
gejoel, getier van groot en klein
en evenwicht op smeltend ijs,
hij staat het toe, het duurt zijn tijd.

Hoe nachtplezier de dag verjaagt
als hij de dronken man aanhaalt,
ellende aanhoort en verzacht,
een jonge gast achter zijn rug
voor 't eerst zijn meisje kust,
hoe mooi ineens het morgenlicht,
geen letters vormen woorden nu,
hij drukt ze in zijn hoofd en lacht minzaam.

Hilde De Cock

Patrick Bernauw & Dirk Martens

Utopia in A.

*Stiftgedichten aangetroffen in de Sint-Martinuskerk van Aalst,
bij het graf van Dirk Martens.*

Begin januari 2016 trof ik een aantal zogenaamde 'stiftgedichten' aan in de Sint-Martinuskerk van Aalst, bij het graf en de gedenkplaat van Dirk Martens. Ik wilde daar de mysterieuze meridiaanlijn nog eens van naderbij bekijken – u weet wel: zoals ook de St. Sulpice van Parijs er één heeft, en die sinds Dan Brown zelfs een vrij groot publiek ietwat bekend in de oren moet klinken. Groot was mijn verbazing toen ik er drie 'uitgewiste' teksten vond, die – toevallig of niet – lijken te verwijzen naar de *Utopia* van Thomas More, in 2016 vijfhonderd jaar geleden van de persen van Dirk Martens gerold...

Volgens de blackouts zouden in 1787 te A. ook al eens '*onder de nalatenschap van eene overledene: Brieven geschreven door eenen Vluchteling*' gevonden zijn. (De naam van de vluchteling '*kan gevoeglijk verzwegen worden*'.) Dit personage zou van Utopia naar A. gevlucht zijn en waarschuwt: '*De Stad A zal mij een rijke Stof van Schrijven opleveren. Ik vind hier gebruiken en zeden, die mij verwonderen en doen lachen...*'

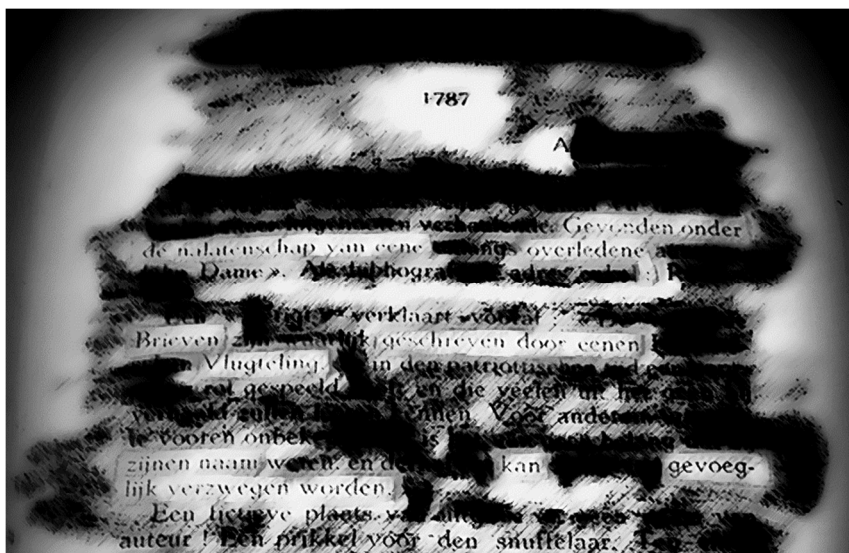
Op '*eene doodsche achterkamer te A.*' zou de vluchteling uit Utopia, tevens schrijver, zijn arbeid hebben aangevat, merkwaardig genoeg '*in andere kleederen vermomd en met beschilderd aangezigt*'. Velen gingen hem al gauw haten omdat hij '*de dweepzucht en de dwaasheid in zijne geschriften bespottelijk had voorgesteld*'. Zijn handschrift werd zelfs, '*bij de plundering van den boekverkooper Spanoghe te A., als een kettersch boek plegtig verbrand*'.

Maar blijkbaar is de anonieme scribent uit Utopia erin geslaagd, op een of andere nog onduidelijke wijze, in ieder geval over de grenzen van tijd en ruimte heen, dit handschrift, dit ketters boek, alsnog het licht te doen zien in deze 'geschrapte teksten'. Terwijl ik nog druk bezig was mij af te vragen of er ooit daadwerkelijk een boekverkooper Spanoghe in Aalst geplunderd is geweest, en toen ik naar de Sint-Martinuskerk terugkeerde om foto's te nemen van het graf van Dirk Martens, trof ik er een tweede lading stiftgedichten aan, die ik eveneens publiceerde op mijn website en waarmee de (E)Utopia PodCast aflevering *Masqueraden van A.* werd gemaakt.

Ziedaar de start van een nu al adembenemend magisch-realistisch avontuur, gerealiseerd met de steun van de Erfgoedcel Denderland en de Vlaamse overheid; video-animatie, artwork, muziek en geluid van Naomi (www.naami.be - oftewel mijn broer Fernand Bernauw), zeer vele zeer diverse schrifturen van de afdeling Literaire Creatie van de Academie voor Podiumkunsten Aalst en natuurlijk de vzw de Scriptomanen.

Ook na de publicatie van dit boek, met een selectie van '(e)utopische teksten' van de Aalsterse Literaire Creatie is het nog een groot mysterie waar de Weg naar (E)Utopia precies heen leidt. Misschien verdwalen we onderweg wel in de vierde dimensie. Ondertussen is de *(E)Utopia Podcast* evenwel een feit, en kunt u al een heleboel afleveringen helemaal gratis bekijken, beluisteren of downloaden op:

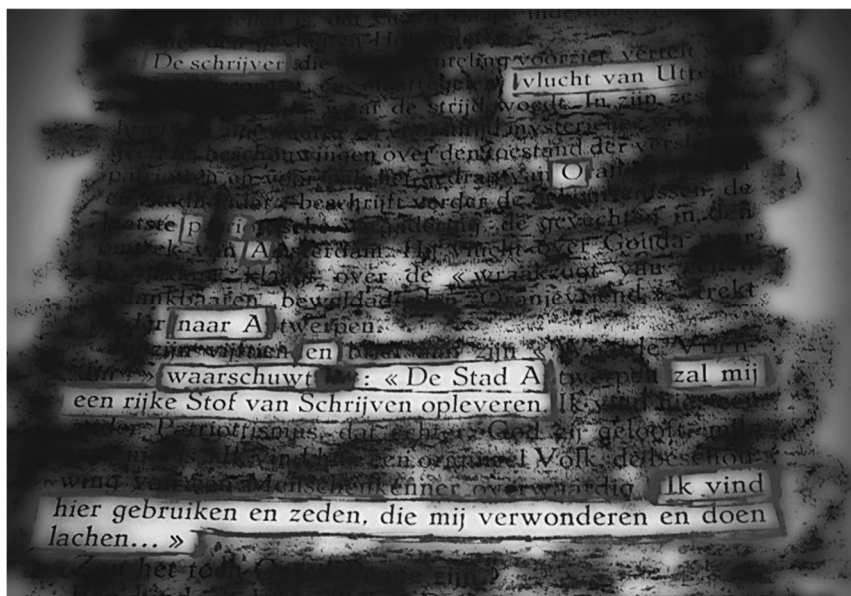
www.teambuildings.eu - www.eutopia.podomatic.com

1787 – A

Gevonden onder de nalatenschap van eene overledene:
Brieven geschreven door eenen
Vluchteling.

Zijnen naam kan
gevoeglijk verzwegen worden.

De schrijver vlucht van Ut

O

p i

A

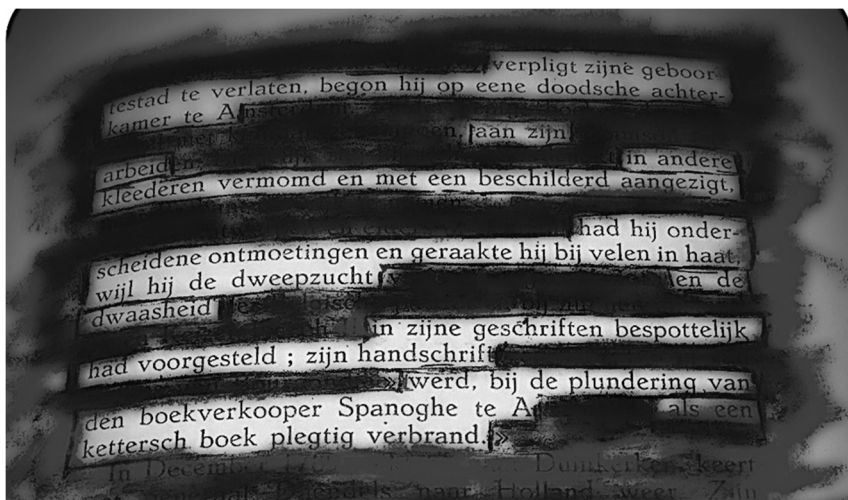
naar A

en

waarschuwt: "De Stad A zal mij
een rijke Stof van Schrijven opleveren.

Ik vind

hier gebruiken en zeden, die mij verwonderen
en doen lachen..."

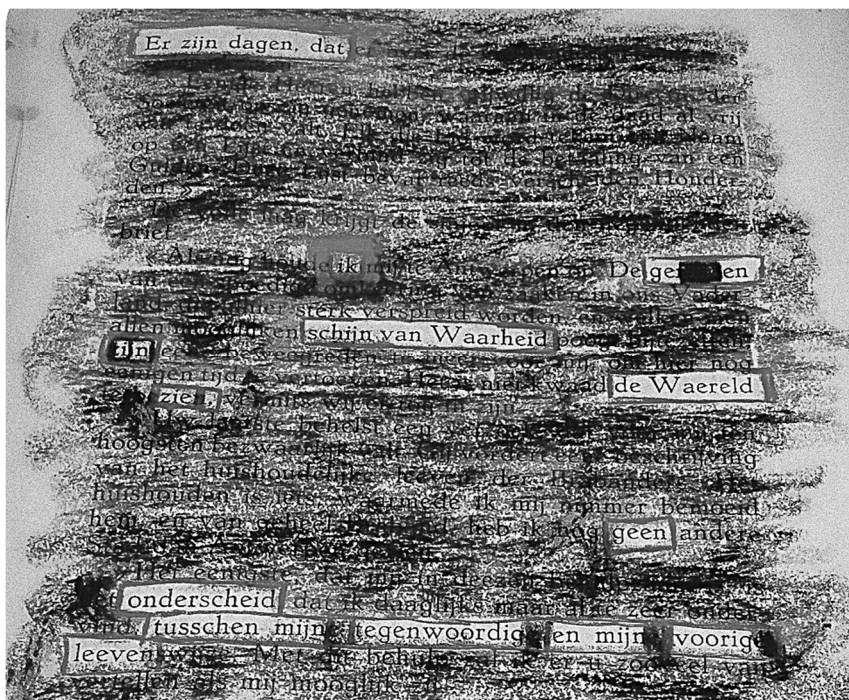

Verplicht zijne geboortestad te verlaten,
begon hij op eene doodsche achterkamer te A.
aan zijn arbeid – in andere
klederen vermomd en met een beschilderd aangezigt
had hij onderscheidene ontmoetingen
en geraakte hij bij velen in haat,
wijl hij de dweepzucht en de dwaasheid
in zijne geschriften bespottelijk had voorgesteld;
zijn handschrift werd,
bij de plundering van den boekverkooper Spanoghe te A.
als een kettersch boek plegtig verbrand.

Ik schrijf u
 van eene oude, vervallen Stad,
 waar het Bijgeloof op den troon zit en
 de waarlijk schoone
 akelig en doodsch
 op de Straat gesmeeten worden

zo dat
 de Huizen en de Zielen
 zeer veel overeenkomst hebben.

Er zijn dagen, dat
ik geen
schijn van Waarheid
in de Waereld
zie,
geen
onderscheid
tusschen mijn tegenwoordig en mijn vorig
leven.

Dat deeze Stad dien graad
van Gekheid verkreegen heeft,
waarmede al haare Bewoonders bezogt zijn
en dat een langzaam werkend vergif bevat,
waardoor de Zielvermoogens
verdoofd worden.

A
verbeteren en wijzer maaken
wordt in den een-en-twintigsten
eeuw
voltooid